

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — t.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-paletta, földszint.
az udvarban hátul.

Debrecen vasutpolitikája.

Közgyűlési tárgyak.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

Kevesen jelentek meg a jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén, bár rendkívül fontos dolgokban határoztak, ugyszólván a város egész jövőjének, fejlődésének és boldogulásának alapjáról: Debrecen város közlekedésügyi politikájáról. Arról, ami eddig nem volt, de ami ezután — remélhetőleg — lesz.

Sokat vitatkoztak, de ezuttal nem hiába, mert jelentős eredménye lett a három órás tárgyalásnak. A követ, amely a város maradiságát jelképezte, Komlóssy Arthur gördítette meg, azután tovább görgették Hochfelder Jakab, Csanak József, Juhász Ignác, végül pedig Aczél Géza főmérnök toltá fel arra a magaslatra, ahonnan mindenki látni fogja rövidesen az eredményt, amely a város jövő közlekedésügyi politikájában fog nyilvánulni.

Régen szükség lett volna már arra, hogy a város a forgalom, kereskedelem és ipar, ezzel pedig a közjólét emelése érdekében önálló közlekedési politikát folytasson. Eddig e téren a város tanácstalanul állott, még azt sem látta be, milyen óriási előnyök származ-

nak a városra a forgalom irányításából. A város teljesen a saját hasznukat néző magánvállalkozókra bízta azt. A hatóság nem látott meg semmit, a tanács tagjai a hivatali szobákon túl és a gyűlölt roboton kívül nem láttak semmit. Ez azonban nem vád, mert hiszen más városok is hasonló helyzetben voltak.

Milyen más volna a város anyagi helyzete, ha a hajdunánási vasutat a saját maga erejéből építi és a törzs-részvényeket nem maga, hanem az érdekeltséggel jegyezteti. Ma már a vasut haszna lenne a városé. A hajdusámsoni vasutat is a városnak kellett volna kiépíteni, a helyi érdekű vasutat szintén. Hiszen a közforgalom birtokában annak hasznából az összes közgazgatási költségeket fedezni lehetne idővel.

Sajnos, sehol sem ismerték fel ennek a fontosságát, ami öreg hiba. Még a főváros vezető körei sem. Jól mondta egyszer a budapesti közgyűlésen valaki, hogy a közúti vasutak osztalékából teljesen fedezni lehetne a közgazgatási költségeket, amelyeknek emelkedése teljesen arányban áll (ezt számadatokkal mutatta ki!) a közgazgatási költségek emelkedésével, sőt a közügyek növekedésével is! Aranymondás ez, valósággal generális directiva a városoknak.

De ha későn is, mégis eljutott

Debrecen városa is idáig, csak hogy a legkevesebb hasznot hajtó részénél, t. i. az ipari vasutaknál. Ott látta be csak eddig, hogy a fuvar nem szabad kiadni a kezéből, mert akkor a hasznot hajtja ki az ablakon és az azé lesz, ki megtalálja.

Hát ilyen ósdi lutripolitikával nem lehet előrevinni Debrecent. Igen örvendünk, hogy ezt a város köztörvényhatóságának legfontosabb bizottsága, amelyen a város életének gerince nyugszik, belátta. Jól mondták, hogy a legfontosabb kérdésekben tanácstalanul állott a város közönsége. Ha jött valamilyen vasuti vállalkozó vagy részvénytársaság: százezreket, a gyümölcsözés reménye nélkül adtak a pénzes zsákból, amíg benne tartott. De már az is kifogyott. A pótdadómentes Debrecen évtizedek óta keservesen nyögi a pótdadót és hova lesz a város, ha ez a könnyelmű politika tovább tart?

Hogy pedig Debrecent még mindig milyen vaknak — és mondjuk ki az igazi szót — ostobának tartják a közlekedési politika dolgában, mutatja az is, hogy még a város ellenségei is idemerészkednek hozzájárulást kérni, hogy a mi pénzünkkel dolgozzanak — ellenünk. Ezért kell megteremtteni a közlekedésügyi bizottságot, amelynek hivatása lenne az egészséges közlekedési politika megteremtése és irányítása!

A legvidámabb bohém.

Ismertem a boulevardokról egy vidám bohémot, az volt a mellékeve, hogy Lord Koplalagi. Nagyon derék fiú volt, színészkedett és darabokat írt szabad óráiban. Ő nem kért a barátaitól öt frankot, hanem csak kettőt. Azt azonban nagyon sokszor. Reggeltől estig be volt csipve s ha a nap elején találkozott vele valaki és ezt kérdezte:

— Már is?

— Azt felelte:

— Ó, ez még csak egy kis maradék tegnapi.

— Elnékszem, hogy egy este egyik darabját adták valamelyik színész jutalmaként. Ő maga egy kegyetlen apát játszotta, aki nem akarta a beleegyezését adni leányának a házassághoz. Az egyik jelenetben az is előfordul, hogy valamelyik szereplő frissítőt kér. A megjutalmazandó színész nagyon finom ur volt, grogot hoz-

tott a szinpadra. Az ital a poharakkal ott állott egy asztalon. Amint meglátta ezt lord Koplalagi, odahúzódott az asztalkához és észrevétlenül agyon itta magát. Amugy is be volt csipve, mikor a szinpadra jött, a közönség soraiban is többen észrevették, képzelhető, milyen állapotban volt ezek után. Egyetlen szót sem tudott a szerepéből; motyogott, dadogott. A közönség kezdett türelmetlen lenni. Egyszer csak kiáltja valaki a karzatról:

— Jobb, ha hazamégy és kialuszd magadat.

A lord néhány lépéssel odatántorgott ekkor a szinpad elejére és a következő kis beszédet intézte a közönséghez:

Tisztelt hölgyeim és uraim! Annak a tiszteletreméltó fiatalembernek, aki szíves volt az imént hozzám intézni szavait, kétségtelenül igaza van. Valóban tulságosan részeg vagyok ahhoz, hogy tovább játszhasam. A darab különben is a vége felé jár. Még csak egy-két jelenetben át-

kell szívtelen apának lennem. Minthogy azonban az az ur, aki a leányom kezét kéri, örököl, mégis csak bele kell egyeznem a házasságba. Ha önöknek nincs kifogásuk, rögtön odaadom a beleegyezésemet.

És előhívta a leányát és azt a derék fiatalembert és rájuk adta az áldását. Pekóli kacagás lett a jutalma... Néhány év múlva találkoztam vele. Egészen tiszteletreméltó polgárnak látszott.

— Már nem iszik? Kérdeztem tőle.

— Oh, csak nagyon keveset.

— Hát a szinház?

— Az egy kicsit bizonytalan existencia.

— De hát mit csinál most?

Melankólikusan felelte:

— Látja, kérem, van igazság. Most bűnhődöm minden előbbi vétkemért. Keserű-vizkereskedő vagyok.

Acél Henrik

új könyvkereskedése és antiquáriuma a főtéren a ref. kistemplommal szemben **megnyílt.**
Telefon szám 575. Ódon és új könyvek vétele s eladása.

Jelen voltak: Király Gyula tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Varga Károly tb. tanácsnok, dr. Magoss György tiszti főügyész, Kovács József polgármester, Juhász Ignác, beregi Nagy Sándor, Osanak József, Rickl Antal, Sinka Sándor, Márton Imre, Komlóssy Arthur, Hochfelder Jakab, dr. Bacsó Dezső.

Utnyitás a tanyán.

Régi óhajta az ebesi és szepesi puszták lakosainak, hogy a határon keresztülvezető Vay-féle földék melletti törvényhatósági utat 2229 méter hosszúságban nyissa meg és szélesítse ki, mert ezen utnyításra szükség van. Tüdös János dr. és társai ezen kérelemmel járultak a városhoz.

Az új utnyítás 9900 koronába kerülne, mert 8916 négyszögméternyi területre van szükség. Aczél Géza főmérnök szerint ez az illető gazdák érdeke, tehát méltányos árban engedjék át a gazdák a területet. A területért 3400 koronát kellene így fizetni, az uton 2 hid építése 2400 koronába kerül, míg az utépítés 4100 koronába. Rickl Antal és Juhász Ignác felszólalása után a kérelem felett végleg nem döntöttek, hanem a gazdákkal fognak előbb tárgyalni, azután pedig, ha az érdekeltséggel való tárgyalás sikerül, a dülösti pénztár terhére megnyitják az utat.

Utcanyitás a Homokkertben.

Kint a Homokkertben a Szedlák-örökösök parcelláztak és 826 négyszöglő területet utcaszélesítésre felajánlottak a városnak. Négyszöglőenkint 6 koronát kérnek.

Hosszas vitát keltett a dolog. A területre szükség van a városrendezés szempontjából is, de erre a parcellázás engedélyezése alkalmával nem gondoltak. Komlóssy Arthur szerint magánembert semmi szín alatt nem illet több jog, mint a várost. Egyetlen fillért sem szavaz meg rá. Juhász Ignác kérdi: szükség lenne-e erre a területre, ha nem parcelláznák? Aczél Géza főmérnök azt feleli, hogy akkor nem volna szükség rá, mert az utcanyitás a parcellázó érdeke.

Végül is a főügyész indítványát fogadták el, hogy az utca felőli területet átveszi a város, de a többiért kárpótlást nem fizet, mert az a kertség és parcellázó érdeke, előbb azonban kiadták az ügyet a főügyésznek véleményezésre.

Tanulságos városrendezés.

Régóta egyenesítgeti a város a József főherceg-utcat. E célból a város ott területet is vett, amelynek felhasználásával az utcát kiegyenesítették, a megmaradt területet négyszöglőenkint 66 korona árért 2 teleksulajdonos közt akarja megosztani. Ily módon a városnak minden kár és áldozat nélkül sikerült az utca kiegyenesítése. A bizottság az eladást javasolja.

A vasutépítők.

Mulatságos, hogy a Nagykálló—érmihályfalvai vasut alapítói 60.000 korona hozzájárulást kérnek a vasutépítéshez. Ez a vasut ugyanis a Debrecen—nyirbátori vasut ellenlábasa és annak forgalmát bénítaná meg. A bizottság egyetlen fillér hozzájárulást sem szavazott meg a vasutársaságnak, mert — mint az udvarias határozat mondja — nem tudja belátni, hogy a vasutból mi haszna lenne Debrecennek.

Debrecen és Nagyvárad.

Debrecen és Nagyvárad közt közvetlen összeköttetés nincs; Püspökladány, vagy a még rosszabb érmihályfalvai kerülővel lehet csak megtenni az utat. A püspökladányi kerülővel a két város közt az uttavolság vasuton 112 kilométer, míg a tervezés szerint csak 70, tehát az utvonal Derecskén át 42 kilométerrel rövidül. A menetidő eddig 3 óra 20 perc, míg az új vona-

lon 2 óra 20 perc lesz, az időmegtakarítás 1 óra. A menetdíjban a megtakarítás 1 K 80 fillér. Kettős terv van, Derecskén át, erre 200.000, Hosszapályin át is 200.000 korona hozzájárulást kérnek Gerster és Török engedélyesek. Az utóbbi vonal a mostani vágóhídi vonal felhasználásával a Pacon át vezetne Hosszapályi községéig.

Először Aczél Géza főmérnök szólalt fel. A hosszupályi vonal mellett foglal állást, arra érdemes áldozni Debrecennek, mert nagy vidéket csatolna hozzánk. Magoss György dr. főügyész helyesli a főmérnök javaslatát és 150.000 koronát hajlandó a Hosszapályin keresztülvezető vonal kiépítéséhez adni, a derecskei vonalhoz pedig egyetlen fillért sem. Beregi Nagy Sándor 100.000 koronát javasol. Hochfelder Jakab szerint a vasut egyformán érdeke Debrecennek, Nagyváradon is. Tudni szeretné, mennyit szavazott meg Nagyvárad? Fél, hogy Debrecennek kára lesz belőle. Míg ezt nem tudja, addig függőben tartaná a dolgot.

Az elnök ezután szavazásra tette fel a kérdést. Először Hochfelder indítványára szavaztak; 2 szóval 7 ellen elvetették és a főügyész javaslatát szavazták meg azzal, hogy a vasut igazgatósága Debrecenben legyen, a Pacon állomás épüljön, a vasut pedig 1909-ig átadassék a forgalomnak, végül pedig Debrecen városa az igazgatóságban képviselést nyerjen.

Vasut a Szilágyságba.

Ezután a Tasnád—Érmihályfalva közti h. é. vasut engedményesének kérvényét tárgyalták. Ez a vonal a Szilágyságot kapcsolná be Debrecen forgalmához. A vasut engedményese Pallós Ignác vállalkozó, a várostól 60.000 koronát kér, a főügyész pedig 40.000 koronát javasol. Komlóssy Arthur úgy látja, hogy a vasutépítéseknek mindig Debrecen nyakára jönnek és mi adunk mindig, csak alkuszunk. Juhász Ignác szerint előzetes tanulmányokra volna szükség; eddig felületesen határoztak. Tudni kell azt, hogy a többi érdekeltek mit szavaztak meg. Aczél Géza hozzájárul a Juhász előadásához. A bizottság kiadja a tanácsnak az ügyet tanulmányozás végett.

Tromfra tromf.

Ezután a bihari h. é. vasut részvénytársaság kérvényét olvasták fel. A társaság a Nagyléta—Székelyhid közti vasutat akarja kiépíteni. A város már 100.000 korona hozzájárulást szavazott meg, a melynek felemelését kéri, azonkívül a kikötések megváltoztatását kéri. Aczél Géza főmérnök a bihari helyi érdekű vasutnak egyetlen fillért sem szavaz meg, sőt még a már megszavazott összeget is visszaszívja, mert ez a társaság ellensége Debrecennek és minden forgalmat Nagyvárad felé terel, úgy menetrendi, mint tarifapolitikájával. Ezt a vonalat a Derecske—nagylétei vasutársaságnak kell megépíteni; akkor szívesen szavaz meg hozzájárulást.

Hosszu vita után a kérelmével elutasította a bizottság a vasutársaságot, sőt még azt is kimondta, hogy már a megszavazott 100.000 koronát sem adja meg, miután a társaság Debrecen város feltételeinek elutasításával nyilvánvalóan bizonyosságát adta annak, hogy nem Debrecen érdekeit akarja szolgálni.

Haszon a vitából.

Már-már oszlani kezdett a bizottság, amikor Aczél Géza főmérnök felállott és alaposan leszűrte a hosszas tárgyalásból a hasznot. Belátta, hogy a városnak közlekedési politikája nincsen és e fontos dologban állandó az ingadozás, sőt még annyira vagyunk e kérdésben, hogy a rokonszenv és ellenszenv is szerepet játszik ott, ahol a bigadt számításnak szabadna csak mérlegelni a hasznot vagy kárt. Ezen a nagy bajon

segíteni kell és lehet is a közlekedésügyi szakbizottság létesítésével. A szervezeti szabályzat úgy is tárgyalás alatt van még, az új bizottság szervezését bele kell oda foglalni. Ennek a bizottságnak azonban nem 3—3, vagy 6—6 évre kell alakulnia, hanem állandóbb jelleggel, mert a város közlekedési politikájának is állandó jellegűnek kell lenni.

Az indítvány általános tetszéssel találkozott és azt Komlóssy Arthur, Márton Imre és Juhász Ignác hozzászólásai után egyhangulag el is fogadták, mire az ülés 7 óra előtt véget ért. Ma délután folytatják.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Az egyháztanács ülése. A debreceni ref. egyház presbitériuma vasárnap délelőtt 10 órakor közgyűlést tart, amelyen a felgyülemlett folyó ügyeket fogják elintézni.

Iparos tanonc otthon.

Ingyenes helyek.

Három vagy négy hely áll rendelkezésem alatt, egy jótékony célú intézetben, hol iparostanoncokat képeznek ki. Részleteket egyelőre nem közölhetek, csak annyit írhatok meg, hogy hazánk északnyugati részében egy református egyház lelkészének felügyelete alatt álló, u. n. iparostanonc otthon létesített, melyből a gyermekek, 12—16 év közötti, elemiiskolákat végzett, református vallású fiúk a város gyáraiba járnak fel, s ott három év alatt a következő mesterségeket tanulhatják meg: az asztalos, a bádogos, a zománczó és a zománcfestő mesterségeket, kiki hajlama és tehetsége szerint az általa választottat. A felveendő fiúk tanulási ideje alatt az otthonban nyerne teljes ellátást.

Felszerelés gyanánt igen egyszerű és kevés ruházat szükséges. A kik e helyre felvételt óhajtanak, jelentkezzenek nálam f. hó 9-én, hétfőn délután 3—6 óráig főiskolánk théológiai dékáni hivatalában. A jelentkezőket orvosi vizsgálat alá fogom vettetni. Megjegyzem, hogy csak olyan fiúk jelentkezzenek nálam, akikre nézve az otthonba való felvétel életszükséglet és öröm, tehát akire az valóságos jótétemény, mert az illetőknek kedvük és hajlamuk van az iparos pályára. Sehol másutt boldogulni nem tudott, vagy elkényeztetett urfiakra nincs e jótéteménynél semmi szükségünk.

Az esetleg több jelentkező közül, — a kik hozzák föl magukkal keresztelési jegyüket és a négy elemi iskola bevégezéséről szóló bizonyítványukat, — azt a két-három legerősebb fiút fogom kiválasztani, kiknél legtöbb szükséglet és hivatást, jókedvet látunk.

Debrecen, 1907. szept. 6.

Csiky Lajos
theol. ak. dékán.

Elégedetlenség a függetlenségi pártban.

Nemzetiségi interpellatiók.

Mozgalmas ülészek várható.

A függetlenségi párt egyes tagjai sehogy sincsenek megelégedve a politika mostani menetével. Féképp a Kossuth-nóta miatt az utóbbi időben előfordult tiszti

Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer- Plac- és Kossuth- utca sarkán, Kistemplommal szemben.

lefokozások idéztek elő bizonyos elkeseredést a függetlenségi pártban. Mint értesülünk, a Kossuth-nóta dolgait mindjárt az ülészak elején szóvá teszik a parlamentben. Jó lesz emlékezetbe vésni, hogy a nagy obstrukció, mely egymásután négy kormányt söpört el, szintén egy ilyen Kossuth-nóta interpellációjával vette kezdetét!

A nemzetiségi képviselők már most hirdetik, hogy a pánádi vérengzés és a belényesi választási atrocitások ügyében interpellációt fognak intézni a kormányhoz. A Vajda-ügy is szőnyegre kerül és az ide vonatkozó bizottsági jelentés tárgyalása alkalmával izgalmas vita várható.

Szóval, az őszi ülészak mozgalmassá igérkezik annál is inkább, mivel az alkotmánybiztosítók még mindig késnek, már pedig ezek előterjesztése nélkül a függetlenségi párt nem igen akar a delegációban részt venni.

VIDÉK.

Öngyilkos gyermek. Szatmárról jelentik: Barazsu Károlyné István nevű tíz éves fia ma felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. Abbeli elkeseredésében követte el tettét, hogy az anyja megdorgálta valami mulasztásért.

A koplaló fináncok. Az alispánhoz tegnap különös instancia érkezett. Vértés község pénzügyőrei nyujtanak panaszos irást, melyben kéri, hogy helyezték át őket Nagylétára. A kérelem főként abban adják elő, hogy Vértés községben csaknem koplalni kénytelenek. Vendéglő nincs is. Magánházakban pedig nem kapnak ellátást. Eddig nap-nap után száraz eledellel táplálták magukat, azt is a szomszédos faluból kellett hozatni. Valószínű, hogy az alispán szíve megesik a koplaló fináncok s át-helyezi őket Vértésről Nagylétára.

A városi muzeum gyarapodása.

Ujabb bronz- és pogány magyar kori régiségek.

Azok a források, amelyekből Debrecen város muzeuma táplálkozik, augusztus havában is bőven csergedeztek. Ajándékozás, vásárlás, ásatás és letéteményezés útján számos régiség és néprajzi tárgy birtokába jutott ismét a muzeum. I. A könyv- és kéziratár számára ajándékoztak: Báthory János a debreceni kath. gimnázium törvényeit (XIX. sz. elejéről) s több iskolai dolgozatot ugyanazon időből; Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész a debreceni légszuszogóra vonatkozó 1863. és 1871-beli nyomtatványokat; Kálmánchely Albert Jókainé vendégszeroplézéséről való színlapokat (1854.) II. Régiségeket: Báthory János törökövet (előhelye Szent-Anna-utca), özv. Demjén Gáborné (Hadházról) 1848-beli nemzetéri lándzsát; Lókody Sándorné (Halápról) óskori talpas szilkét; Magyar János halápi kaszáló-

jában talált óskori edények töredékeit; mérnöki hivatal a fencsikai erdőn talált óskori edények részeit; valamint a Simonffy-utcai bérház építésekor talált régi mérleg-súlyokat vasból és sárgarézből; Nagy József 48-as honvédőrnagy a gróf Teleki családtól kapott régi ezüst kupakos tajtékpipát; Simon Miklós r. kapitány édes atyja 48-as tiszti lőfelszereléséből a nyeregtekartót és átalvetőt; Székelyhidi János a Nagyerdőn lőtt Anjou-kori sarkantyút; Thurzó Kálmán honvédőrnagy a nagyváradi Bóné kut körül kiásott óskori edények darabjait.

A legbecesebb ajándékokat pedig Maurer Emilné urasszonytól kaptuk. Debrecen város sámsoni majorsági földjén, ugyanazon homokhegyen talált pogány magyar kori két sír mellékleteit, a hol hasonló leletek már tavaly is kerültek napfényre. Ez újabb lelet a következő darabokból áll: I. Romanus és Kristaphorus bizánci császárok átlukasztott arannyépe, a mely korhatározó lelet (Kr. u. 922-944); két pár kengyel, egy zablá, egy esiholó acél, többek között aranyozott bronz nyakkarika, csörgő-gomb, pitykék és egy pár halántékgyűrű. Ez értékes lelet helyén másodszer is rendeztünk ásatásokat, de egy, már ennek előtte teljesen felbolygatott és kifosztott sírnál egyebet nem találtunk. Több eredménnyel járt az ugyanazon majorsági föld másik homokhegyén, a Maurer Emilné urasszony közreműködésével és gazdasági cselédei közül néhányunk segítségünkre bocsátása mellett eszközölt ásatás. A mennyiben újabb érdekes nyomait, sőt emlékeit tárhatuk fel ezuttal is e helyen a bronzkori kultúrának, a bronzkorban élt ősember állandó lakóhelyének. Muzeumunk lelkes partfogó-asszonya nekünk ajándékozta az általa talált óriási nagy agyagfazekát, mely a kiemeléskor széthullott ugyan, de idehaza szerencsésen rekonstruáltuk. Magassága 70 cm, öble 55, szája 36, talpa 24 cm.

III. Pénzeket, érmeket, pecsételőket ajándékoztak: Özv. Demjén Gáborné (Hadház), Gombos Miklós, Györffy József, Ferencczy József, Juhász János (Sámson), Kaderász Gyula, Kaiser Miklós, Hegedűs István építész, Makai Ferenc, Megyer Miklós, Pusztay József, Székelyhidy János.

IV. Néprajzi tárgyakat: Báthory János békólakatot; özv. Demjén Gáborné (Hadház) igen nagy fekete korsót; Gombos Miklós faszípkát; Györffy Józsefné öreg üveg talpas poharat; csigacsináló cserépbordát; özv. Keresztessy Mihályné Pető Zsuzsanna a debreceni szürszabócéh nagy boroskorsóját (XIX. század elejéről); Komor Imre (hadházi törvénybíró) juhász kaspót; Kovács Józsefné Nyitrai Karolina porcellán virágtartót, 2 régi tányért, fakanalat és villát; Ráczy Imre asztalos mester régi keresztvágó fűrész; Simon Miklós r. kapitány a XIX. század elején íont Csikós karikást; Szakácsi Jánosné Polgár Juliánna 2 darab régi tálat; Varga Lajos kézirosta szövötűket. — Letétül muzeumunkban helyezt el Hódy Zoltán egy alabárdos, egyzászlós kopját és egy lándzsát, amelyeket a szentgotthárdi esatáren leltok; Nagy Endre gimn. tanuló pedig 5 óskori, 2 romai, 14 középkori, 5 modern kegyeleti, 7 néprajzi tárgyból és 93 pénzéből, éreméből álló csinos gyűjteményt.

Hasonlóképpen rendelkezésünkre bocsátotta a bárándi ref. egyház presbiteriuma két régi urasztali boros kancsóját. A muzeum-öre a halápi telken és a sámsoni majorsági földön ásatott. Ebből is kaptunk néhány tárgyat. Vétel útján szereztünk Hadházi bronzesákányt, Sámsonból agyagorsókarikát, ezen kívül öt néprajzi tárgyat. Az ajándékozóknak ez uton is hálással mond köszönetet a muzeum öre.

VÁROSHÁZA.

Jóváhagyás. A kereskedelemügyi kormány jóváhagyása tegnap érkezett meg a vasúti állomás villamos világítására vonatkozólag. A megállapodást, hogy a városkilo wattonként 32,5 fillérért adja a villamos áramot, a miniszter jóváhagyta és utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy a várossal kösse meg a szerződést.

Jóváhagyott alapszabályok. A debreceni cigányok három év előtt mozgalmat indítottak, hogy betegsegélyző pénztárt létesítsenek. A belügyi kormány az alapszabályokat többször visszaküldte különböző pótlások végett, végre azonban tegnap érkezett leiratában jóváhagyta. Most már tehát semmi sem áll útjában, hogy ennek az emberséges intézménynek hasznát is lássák derék zenészeink.

Javaslat a Hortobágy ügyében. A közgyűlés által kiküldött Hortobágy-bizottság hétfőn délután 4 órakor tart ülést, a melyen a hasznosítás ügyében készített javaslatot tárgyalják, a mely az októberi közgyűlés elé kerül.

Lépfene. Ez a veszedelmes állatbetegség föllépett a városban, szerencsére azonban még csak a Köntöskert egyik udvarában, amelyet nyomban zár alá is vettek. Szilágyi Gábor tehene betegedett meg lépfenében.

A dal ünnepe.

Dalárdánk Nagyváradon.

A fogadtatás.

Szeptember 14-én, szombaton rendkívül érdekes esemény színhelye lesz a nagyváradi Szigligeti színház. A debreceni dalárda utazik le Nagyváradra s a tüdőbeteg szanatoriuma javára hangversenyt rendez.

Hetek óta folynak az előkészületek Nagyváradon — mint onnan írják — erre a napra. Mezey Mihály elnöklelte alatt dr. Gerő Sándor, Sáfrány Lajos, Szmazenka Ernő, Vomácska József, dr. Krüger Aladár és dr. Cseresnyés Béla részvételével bizottság alakult, mely a hangverseny rendezési munkálatait magára vállalta. A bizottság tegnap új erőt nyert Glac Antal főispán személyében. A főispán tudvalevőleg díszelnöke a tüdővész ellen védekező egyesületnek s így a bizottság vezetésének szerepére a legnagyobb készséggel vállalkozott.

Tegnap délután Glac Antal elnöklésével újabb ülést tartott a bizottság a város házában. Itt megállapodtak a debreceni dalárda fogadtatásának részleteiben. A dalárda nagyváradi működésének jövedelmét mind a nemes célra szenteli s így teljesen díjtalanul megy Váradra; ellátásáról, lakásáról a saját költségén gondoskodik.

Szombaton, szeptember 14-én délután érkeznek meg nyolevanan Nagyváradra. Magukkal viszik Ráczy Károly cigányprimást a teljes bandájával együtt. A bizottság Nagyvárad város díszkoesijával várja az állomásnál a vendégeket. A dalárda tagjait három díszesen felékesített villamos kocsival viszi be a városba. A Pannonia éttermébe mennek s onnan vonulnak be a Szigligeti Színházba, a hol este 8 órakor, rendez hely-

Ingyen! teljesen mindenki 1 pár férfi cipő vételhez 1 drb. szép nyakkendőt és 1 pár női cipőhöz 1 pár gummsarkot. **Neumann Testvéreknél** a Tisza-hol urak-, nők- és gyermekek részére a legolcsóbban a legolcsóbban **CIPÓK** szerezhetők be, legolcsóbban és legolcsóbban barna, drapp, fekete fél és egész

árak mellett tartják meg a hangversenyt. Este tiszteletükre bankettet rendeznek.

A dalárda másnap — vasárnap — Révra utazik. Ez volt először is tulajdonképpeni célja, a nagyvárad stációt később határozták el. Réven a koncertet megismétlik.

A bizottság a nagyvárad lapokban már most felkéri Nagyvárad közönségét, hogy a debreceni dalára vendégszereplését mennél szebbé és impozánsabbá tegye.

SZÍNHÁZ.

Színházi átalakítások. Takaros összeget költ az idén megint a város erre a semmi jövedelmet nem hajtó, piros színlapos, közművelődési intézményre. Egész nyáron dolgoztak az átalakításokon, de még most sincsenek készen teljesen, a tanács pedig most se tudja, mibe fog kerülni. Azél Géza főmérnök időnkint jelentéseket tesz az elvégzett munkákról, ugyanakkor pedig mindig újabb javítások szükségességét jelenti. Legújabb jelentése szerint a földszinti, első és másodemeleti páholyok és a karzati mellvédok kijavítását sürgeti, a színpadi nyílás keretezését pedig közbiztonsági tekintetből veszélyesnek tartja. A párkányok és díszítések is meglazultak és *leszakadás*sal fenyegetnek. A menyezetet is ki kell javítani, mert az is közveszélyes. Most a folyosókat festik. A főmérnök reméli, hogy az összes javítási munkákkal elkészülnek a színi évad kezdetére. Természetesen, ami a közönség kényelmére és a biztonságára nézve szükséges javítás és átalakítás, az ellen senki sem szólhat, de az ülőhelyek botrányos állapota dolgában igenis szót emelünk. Hát erre nincs gondja a hatóságoknak? Hát a közönség még kényelmes ülőhelyet se kapjon a színházban?

A téli villamos színház. Annak idején említettük, hogy a régi Vilmos-féle sörözőhelyiségében felállítandó villamos színházra engedélyt adott a városi tanács. A téli villamos színház munkálatait már megkezdették. Suchán Rezső és társa rendezik be elegánsan, páholyokkal, kényelmes ülésekkel, díszítve csinosan drapériákkal. A színháznak tágas váróterme és elegáns buffetje is lesz s már októberben megkezdik benne az előadásokat.

Megint a cigányok.

Orvtámadás egy
csendőr ellen.

Véres küzdelem.

A debreceni csendőrséghez érkezett jelentés szerint tegnap véres harc folyt le egy csendőrörsv. és a cigányok közt. A vakmerő támadók éjjel orvul támadtak a mulatságból haza felé menő csendőrré, akit saját kardjával több helyen súlyosan megsebesítettek. A tettek között, akiket másnap sikerült elfogni, többen szenvedtek kisebb-nagyobb mérvű sérülést.

Tegnap a késő éjjeli órákban tért haza felé órállomására Nagy Botos Bertalan csendőrörsvezető. Szolgálaton kívül lévén, csupán kard volt az oldalán. A sötétben botorkálva, az ut fordulójánál hátulról valaki derékon kapta s a földre rántotta. Ebben a pillanat-

ban 8—10-en rontottak rá. Irtózatot küzdelem fejlődött ki köztük, miközben a csendőrtől elvették kardját s azzal több súlyos sebet ejtettek rajta.

A vakmerő támadók alighanem halálra verik a csendőrt, ha váratlanul egy másik csendőr segítségére nem érkezik. A csendőr látára a támadók megfutmodtak, hátra hagyva a vérében fekvő Botos Bertalan. A szerencsétlen ember több sebtől vérzett. Ezek közül legsúlyosabb a fején lévő mintegy 10 centi hosszú, csontig érő mély vágás volt.

A tettek ellen a csendőrség másnap megindította a nyomozást s kivétel nélkül mindet sikerült elfogni. Valamennyien környékbeli kóbor cigányok, akik bosszúból követték el az orvtámadást. Tettüket tagadják, a csendőrség fogva tartja őket.

Nagy Botos Bertalan sérülései súlyosak ugyan, de nem életveszélyesek.

UJDONSÁGOK.

*** Az állandó választmány ülése.** Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt 9 órakor tart ülést Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt. A 26-án tartandó közgyűlési tárgyakat látják el javaslatokkal.

*** A bírák mozgalma.** A megélhetés megnehezédését érzi a magyar bírói kar is és mozgalmat indítottak országszerte. A mozgalom Szegedről indult ki; a táblák területén levő bírák már előbb csatlakoztak a mozgalomhoz, a melyhez most a debreceni tábla kerületébe tartozó bírói kar is csatlakozott. A debreceni értekezlet határozata a következő:

Az értekezlet a bírói kar erkölcsi és anyagi függetlenségének mielőbbi biztosítását elodázhatlannak tartja s az e célból megindított országos mozgalomhoz csatlakozik és a nagyvárad kir. ítélőtábla területén működő bírók és ügyészek értekezlete által kiküldött végrehajtó bizottságnak 1907. évi június hó 23-án hozott határozatát egész terjedelmében magáévá teszi, az országos bírói kongresszusnak Szegeden leendő mielőbbi megtartását szükségesnek tartja, e végből a szegedi előkészítő-bizottságot a kongresszus haladéktalan összehívása iránt megkeresi és tudatja, hogy a kongresszuson magát képviselgetni fogja. Ezen határozatát az ország összes törvényszékeinek, valamint a debreceni törvényszék területén levő járásbíróknak megküldi. Baróthy Béla elnök, dr. Deési Gyula jegyző

*** Kereskedőfőnökök figyelmebe.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által 1907. évi 2085. elnöki szám alatt kiadott rendelet alapján és Debrecen sz. kir. város közigazgatósági bizottságának 437—438/1907. kb. sz. a. kelt átiratára támaszkodva, felhívom a kereskedőfőnök urakat, hogy tanoncaikat a kereskedő tanonciskolába szept. hó 7-én, szombaton és szeptember hó 8-án, vasárnap d. e. 10—12 óra között annál is inkább beiratni sziveskedjenek, mert hivatkozott rendelet értelmében az iskolába be nem

iratkozott tankötelesek összelrásának befejezése után a városi hatóság kötelességéből kifolyólag az iskolába nem járó tanoncok szülőjét, gazdáját stb. (1868. évi XXXVIII. törvényeik értelmében) a mulasztásért megint, illetőleg megbírságolja. Az 1884. évi XVII. t.-c. 82. §-a szerint pedig a tanonc még a kikötött próbaidő alatt is köteles iskolába járni. Minden tanuló a beiratkozásnál az első félévi tandíjat lefizetni tartozik, a második félévi tandíj február hó első hetében esedékes. Az első ízben beiratkozók tanonc-szerződésüket, iskolai és születési bizonyítványukat is kötelesek bemutatni. A beírás alapjául szolgáló bejelentőlap, melyet a tanuló főnöke tölt ki és ir alá, az iskola kapusánál kapható. Mindazon tanulók, kik a szeptember hó 1-én tartott javító vizsgálaton nem jelentkeztek, saját érdekükben szeptember hó 8-án, d. e. 10 órakor mulhatatlanul jelenjenek meg, a mennyiben további javító vizsgálatnak helye nem lévén, osztályisméltésre utasítatnak. A tanévet szeptember hó 11-én, szerdán délután 3 órakor nyitjuk meg, e megnyitáson minden tanuló megjelenni tartozik. Az igazgatóság.

*** Pincérgyűlés.** A debreceni szervezett pincérek ma éjjel 2 órakor tartottak gyűlést a Korona-vendéglőben Német Titusz elnöke alatt. A szakszervezet ügyét tárgyalták.

*** Elborult elmével.** A rendőrség előtt tegnap egy fiatal leány állott. Zavaros tekintetéből első pillanatra meg lehetett állapítani, hogy súlyos betegségben szenved. Fiatalon került a fővárosba, a hol mint model kereste kenyerét. Sok vizsontagság után elborult elmével a helybeli kórházba került. Hónapokig kezelték ott, majd kikerülve Kabára ment kaszírónéknak. Sokáig ott sem volt maradása, mert tegnap már a Szent Anna-utcán ödöngött. Az elmebajos leányt, akit Kohn Arankának hívnak, felügyelet alá helyezték, míg valamelyik elmegyógyintézetben elhelyezhetik.

*** Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Tályai Józsefné ev. ref. 63 éves, Lotkó Gyula r. kath. 11 hónapos, özv. Kripan Ferencné ev. ref. 54 éves, Zöld Mária ev. ref. 14 napos, Kovács Lajosné ev. ref. 88 éves.

*** Piaci árak — kétszáz évvel előtt.** A mai rettenetes drágaság, melynek tulzása előbb-utóbb megtermi ország-világszerte a katasztrófát, akkor tűnik föl legjobban, ha összehasonlítjuk a kecskeméti levéltárban talált kétszáz év előtti adatokkal, amikor pedig a kuruc idők szintén fölszűntek a ruházat, eleség stb. árát. Mai árfolyamban, koronaszámításban a következő árak voltak: egy csikó (két éves) 50 korona, egy köpenyeg 5 korona, 1 pár cseiebi eszima 6 korona, egy oldalszalonna 3 korona, egy vasas szekér 60 korona, közönséges eszima 3 korona, egy mente 4 korona, egy akó bor (vörös) 3 korona, Rákóczi fejedelemnek ajándékba vett szőnyeg 36 korona, 26 fogoly 5 korona, 3 nyul 72 fillér, egy kalandérum (1 korona 60 fillér), 3 selyemkendő 3 korona, 1 paplan 10 korona, egy lóra való szerszám, nyergestül 12 korona, egy mázsa kósó 3 korona, 200 köből árpa 120 korona, egy nadrág 3 korona, egy bál diószegi dohány 36 korona, 150 fekete süveg a szolnoki hajduknak 150 korona, 22 pár eszima és 10 pár kapeca 30 korona, 40 kova 6 korona, hét font nádméz 5 korona, 4 pár cserzett bocskor 2 korona, 2 ló a hajduk részére 51 korona, 3 borju 9

Jó tartós iskola cipők csak ELFENBEIN és KLEIN

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Jó- és tartós munkáért kezeskedünk.

cipő üzletében szerezhették be. Saját műhelyünkben készül férfi- női és gyermekcipő.

korona, 1 mázsa szappan 3 korona, egy kocsis és egy ló korona, egy pózsár hal 3 korona, 8 sing gyöles 6 korona, 8 köpönyeg csináltatás 9 korona, 10 fehér kenyér 2 korona, 2 sebesi pokróc 3 korona, stb. De talán még ugyanott érdekes följegyzéseket a történet kiadásokról. A becsületes Város fegyveres népének visszaválasztásáért a fejedelemlék (Rákócziak) 1678 tallér, Méltóságos Fejedelemlék Adjudatásának in discretionem 2 tallér 4 garast. Pócs Pamiának egy abrósért 4 garas, 10 dénár, M. Fejedelm Hofmesterének, nemzeti Gyulay János uramnak is adunk 2 tallért, az vendégfogadóból Görög Mihálynak egy szőnyege elveszvé, fizettem érte 2 tallért, Borbély Istvánnak (ez egy kuruzsló volt!) a sebesekhez való látásért 2 tallér. Borbás Mojestul urak számára 4 akó bort 3 tallér. De legjellemzőbb az akkori korra a két következő adat: Pulai Balázs adott egy kocsit és egy lovat, midőn az Doctort levágták Agasegyházán, 7 tallér, Csáky Dávid elveszvé. az blts Tanács szanakodván rajta, bzevegének adóját elengette: 3 tallér.

* **Rácz Károly hangversenye.** Rácz Károly teljes zenekarával ma este a Hungária kávéházban tart zeneestélyt. Műsorát a legkedveltebb zeneszámokból állította össze.

* **Késelő zsebtolvaj.** A Dégenfeld-téren veszedelmes zsebtolvajjal került szembe Dankó Anna Homokutcai lakos. A nagyreményű csemete megakart zsebelni, át is kuttatta a leány zsebeit, de szerencsére nem talált benne pénzt. Dankó Anna későn vette észre a tolvaj szándékát s így nem tudta elfogni, de legalább megjegyezte. A legelső alkalommal, mikor a tolvaj ismét ki akart fosztani egy asszonyt, hirtelen mellette termett és elfogta. A kelepcebe került suhanc minden erejét összeszedte, hogy Dankó kezéből megszabaduljon, aki rendőrt után kiáltott. A növekedő vesztély láttára a zsebtolvaj kést rántott elő s azzal mély sebet vágott ellenfele kezén, aki nyomban eleresztette. A suhanc kerekelt oldott. De nem ismeretlen a rendőrség előtt s Dankó Anna panaszára nem kerül el méltó büntetését.

* **Ellenőrzési szemlék az 1907. évben nem tartatnak.** A m. kir. honvédelmi miniszter ur 6 nagyméltóságának folyó évi augusztus hó 1-én kelt 7869/eln. számú körrendelete alapján értesítettnek az összes tartalékos katonák és népfőlkélok, hogy a nem tényleges állományu legénység ellenőrzési szemléi, valamint a népfőlkelés időszaki jelentkezései a folyó évben nem tartatnak meg. A tisztí jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők. Debrecen 1907. évi augusztus hó 22-én. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya.

* **Lesz-e jövőre sáska?** A Hortobágy és vidékén levő sáska irtását június végén fejezték be. Az irtás főmunkája Debrecen város tulajdonát képező Hortobágyon s az ezzel közvetlenül határos balmazújvárosi tiszapolgári, tiszacsegei, nádudvari és hajdusoboszlói határban folyt tehát 164 ezer kat. hold jobbára szikes legelőn. A sáska eleinte foltonként, később majdnem mindenütt előfordult. Minthogy a múlt évben júliusban a sáska csak mintegy 50—55,000 kat. holdon fordult elő, ezért a 275 darab sáskairtó gépnek, amelyet a földmivvelésügyi miniszter az előző tél folyamán készítettett, háromszorta akkora munkát kellett teljesíteni, mint amennyire ezek egyelőre száma voltak. A sáskamaradékokat kárt tettek az idén a gólya, pásztormadár, seregély és más madárfajok is. Mindennél fontosabb az a körülmény, hogy a sáska vagy nem tojt, vagy csak igen nehezen s rendellenesen.

Nagyobb tojóhelyeket alig sikerült találni, ezekben is elősdiék pusztítottak. Eszerint, ha a jelenséget kedvezően magyarázzuk, ez a mostani öt éves sáskajárásnak végét jelentené. Egyes helyeken szórványosan mutatkozik a sáska ugyan, de már itt is kedvezőbb a helyzet, úgy hogy ha jövőre volna is irtásra szükség, jövőre már kevesebb fáradsággal, kiadással fog járni, mint az idén, amikor harminc napon át tartott és hatszáz pár lónál nagyobb iga és 5—600 kézi napszámos erőt követelt és 300,000 koronánál több került. A földmivvelésügyi miniszter ezek dacára jövőben még szigorubb intézkedéseket tesz, főleg oly helyeken, ahol a sáska az idén is előfordult, de kis területen és a gazdák csak későn vették észre.

* **Sóvágó társa szabadlábban.** A Sóvágó és hirhedt társainak kiváló szövetségese volt Mátyus Andrásné. A hatalmas per tárgyalásakor ő is mint egyik főszereplő ott ült a vádlottak padján s a törvényszék orgazdaságért egy évi börtönnel sújtotta. Az egy év tegnap letelt s Mátyus Andrásné előtt megnyílt cellájának ajtója és szabaddá lett.

* **Állami tisztviselők országos kongresszusa.** Az állami tisztviselők országos kongresszusát szeptember 22-én és 23-án tartják Szegeden a kongresszuson az egyes állami hivatalok már eddig is hatszáznál több tagot delegáltak. A kongresszuson előterjesztendő javaslatokat az Állami tisztviselők országos Egyesülete már megállapította és kijelölte az előadókat is. A javaslatok közül először a státus rendezésről szóló javaslatot veszik tárgyalás alá a kongresszuson. Ez a javaslat azt kívánja, hogy a tisztviselők előmenetele bizonyos meghatározott számú év után még abban az esetben is automatikusan történjék, ha a magasabb fizetési osztályokban üresedés nem volna. A lakbér rendezésére vonatkozó javaslat megállapítja, hogy a tisztviselők ma is csak annyi lakáspénzt kapnak, amennyit 1894-ben, az utolsó rendezéskor, holott a lakberek azóta országsszerte ijesztő mértékben emelkedtek. Méltányos volna tehát, ha a kormány az állami tisztviselők lakáspénzét a vasuti alkalmazottakénak megfelelőleg négy lakbér osztályból ötbe sorozá és arányosan emelné. A nyugdíj-törvény módosítására vonatkozólag 18 pontból álló javaslatot terjesztenek a kongresszus elé akként, hogy főleg adminisztrációs módosításokat szorgalmazzanak. — Nagyjelentőségű a szolgálati pragmatika kérdése, melyet azonnal törvénybe öhajtának foglaltatni akként, hogy a pragmatika az állami tisztviselők függetlenségét biztosítja a teljes jogbiztonsággal. E célból külön fegyelmi hatóságok felállítását szorgalmazzák azzal, hogy a fegyelmi büntetéseket csak független fegyelmi bíróság róhassa ki. Végül a tisztviselők közalap létesítése felett dönt a kongresszus. A közalaphoz minden tisztviselő fizetésének minden ezer koronája után évente két koronával járul azért, hogy az összegyűjtött tőkéből a tisztviselők gyermekei részére internátust létesítsenek és özvegyeiket segélyezzék.

* **Szerencsétlenség a vasöntődében.** A Fái és Bozsik-féle vasöntődében tegnap súlyos kimeneti baleset történt. Egyik munkás keze a présbe került s azt széttroncsolta. A szerencsétlenül járt munkást Vadász Mihálynak hívják, a kit Csige kertben levő lakására szállítottak. Vadász jobb kezének több ujját, melyek teljesen összezuzódtak, örökre el fogja veszteni.

* **Szeplő, májfoltok, persenések ellen** hltos hatású a Rózsa arkenőcs. Üdeséget, bált kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* **Ügyes fiu, mint üzleti kifizető,** alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.

* **Carmellini bűvész estélye.** Carmellini, a kiváló bűvész szerdáról elmaradt előadását ma este tartja meg a Bika-szálloda szinpadán. Műsora igen érdekes. Ügyességével már az első előadásán nagy tetszést aratott és így kellemes szórakozás vár azokra, akik ma este előadását megnézik. Carmellini holnap, vasárnap este utolsó előadását tartja ugyancsak a Bika-szálloda szinpadán.

* **Antidol fejfájás és nátha ellen a legjobb. Ára a mai naptól 60 fillér.**

* **Talált tárgyak.** Találtatott egy női nyakdisz, egy nemes fémből női nyakék, 1 kés, 1 női karperec, 1 kézelőgomb, 1 drb. szék, 1 drb. bádógtál, 1 kendő, 1 bőrtárcsa iratokkal és pénzzel. Igazolt tulajdonosa átvetheti a belvárosi r.-kapitányságnál.

* **Megérkeztek:** az Iskolai idényre leány és gyermek felöltők, gallérok stb. újdonságok Halmágyi-Sámuel áruházába.

* **Festő iskola.** Felhívom a nagy érdemű érdeklődő közönség figyelmét arra, hogy f. évi Szeptember hó 1-től kezdve a rajz és festészet minden ágából iskolát nyitok. Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy műtermem Piac-utca 41. sz. a. egy tágas és e célra kedvező udvarkert helyiségben a tanulni vágyók rendelkezésére reggel 8 órától déli 12-óráig és délután 3 órától 5 óráig nyitva áll, hol kezdők és haladók saját felügyeletem és rendszeres oktatásom alatt a legújabb irány elvei alapján képezhetik magukat. Beiratkozásokat a nálam meg tudható feltételek mellett mártól kezdve elfogadok. Teljes tisztelettel Rajzó Miklós festő művész.

* **Világhírű Habig kalap újdonságok** megérkeztek Fenyő Sándor céghez Piac-u. 63.

* **Thaisz Arthur,** előbb Pongrácz Géza papirkereskedésében, fényképészeti készülékek, gramaphonok és hanglemezek nagy választékban. Ugyanott megrendelhető havi 5 koronás részletre, Kossuth Lajos azt üzente nagy diszes fali kép.

* **Ügyes, csinos fiu fizetéssel tanulóul felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.**

Terjed a fekete himlő.

Bécsben titkolják.

Nehogy az idegenek elkerüljék.

Budapest, szept. 6.

Nagyon komoly a bécsi himlő-járvány. Biztos értesülések szerint naponta átlag 90—100 ember betegszik, de hivatalosan 10—20 megbetegedésről adnak hírt. A polgármester magához kérte a lapok tudósítóit és fölkerlte őket, hogy hallgassák el lehetőleg a dolgot.

Hogy milyen nagy veszedelem fenyegeti a magyar határt is a bécsi fekete himlő-járvány terjedésével, mutatja az is, hogy a kormány a legszigorubb rendelkezéseket tette a határszélen. A magyar vasuti és mozgópostai személyzet, amely Bécsben megfordul, már beoltották a himlő ellen, sőt már a határszéli községekben és városokban oltanak. Budapesten a jövő héten 100.000 embert fognak beoltani.

Az oltóanyag Bécsben teljesen elfogyott, a budapesti Pápay-féle intézet régi anyagát dr. Hertzl tanár, a király házi orvosa megvette. Valószínűleg azzal oltják be őfelségét is.

Magyarévits Mladen dr. tisztifőorvos intézkedett, hogy a jövő héten az összes iskolásgyermeket beoltásuk.

TÁVIRATOK

Miniszterek hazatérése.

Budapest, szeptember 6. Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter vasárnap térnek vissza a fővárosba. Hétfőn minisztertanács lesz.

Az aktalopás ügye.

Budapest, szept. 6. Az államszámvevőségénél történt aktalopás ügyében ma döntött a törvényszék vádpanaszára és úgy Lengyel Zoltán képviselőt, mint Hajdu Gyula volt irodatisztet vád alá helyezte. Az ügy rövidesen főtárgyalásra kerül.

Védekezés olasz betörés ellen.

Budapest, szeptember 6. A karinthiai hadgyakorlatokat válaszul rendezték a tavalyi olasz gyakorlatok ellensúlyozására. A főfeladat az, hogy miként verjék vissza az esetleges olasz betörést. A vezérkar nem tájékoztatja a csapatok mozgulatait, sőt az újságírókat is felkérték, hogy arról taktikai szempontból ne írjanak.

Kossuth az album ellen.

Budapest, ápr. 6. A máv. alkalmazottjai elhatározták, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek és Sztéryni József államtitkárnak hálájuk és elismerésük jeléül diszes albumot fognak átadni, amiért érdekeikért oly lelkesen szállottak sikkra. Ez ügyben ma Kossuth rendeletet intézett a vasutasokhoz, hogy mondjanak le elhatározásukról. Elég öröm az nekik, mikor értesültek, hogy hálával és elismeréssel méltatják jó indulatukat. Ez a készség egyenlő a tettel. Hálás köszönettel veszi tudomásul ezt is, de azért kéri, mondjanak le a tervről, mert nem akarja, hogy a vasutasok anyagi megterhelésével létesüljön a terv, mert a szándék valóság így is. Kossuth szerénysége a vasutasok körében nagy lelkedést keltett és most más formában fogják nyilvánítani hozzája való ragaszkodásukat.

Luby Géza lovagias ügyei.

Nagykároly, szept. 6. Szatmármegye közgyűlésén két lovagias ügy keletkezett. Luby Géza képviselő oly kihívóan viselkedett Falussy Árpád főispánnal szemben, hogy az provokálta. Luby segédei voltak Schönplig Richard ügyész és Gallatz Ödön, a főispán megbízottjai Hossvay Aladár alispán és dr. Kovács Dezső. Az ügyet eljegyzőkönyvezték. Lubyt kihívta még Schröder Béla hírlapíró, a „Szatmármegye“ felelős szerkesztője is. Luby elutazott, úgy, hogy a segédek már nem találták a lakásán.

Merénylet áldozata.

Venecia, szeptember 6. Komarovszki orosz tábornokon, akit a Lidón Naominov Miklós lelőtt, ma műtetet hajtottak végre az orvosok, akik azután kijelentették, hogy sebei feltétlenül halálosak, mire Komarovszky sajátkezüleg azt a táviratot küldte az édes anyjának: „Miklós megölt. Jöjj azonnal“. Haladoklik.

Az elfogott olasz tiszt.

Róma, szept. 6. A volkermark határában letartóztatott olasz tisztól azt írja a római Piccolo udinei tavisat alapján, hogy Ozzoli-nak hívják és Cremonában hadnagy. Az elfogott tiszt, akit kémkedéssel gyanúsítanak, ártatlannak mondja magát és azt állítja, szabadságon volt és Triestbe akart utazni. Kiszabadítása érdekében az olasz kormány megtette az intézkedéseket.

Marokkó megszállása.

London, szept. 6. A franciák csapatokat küldtek Hodzsa és Horák ellen az ország belsejébe, ami Marokkó megszállásának első ténye. A francia hadihajók két nap óta Magazan városát bombázzák, hogy ott is csapatokat szállíthassanak partra.

Tífusz-járvány.

Kecskemét, szeptember 6. A tífusz-járvány veszedelmesen terjed a városban. A hatóság a járvány tovaterjedésének megakadályozására szigorú intézkedéseket tett.

Két öngyilkosság.

Szeged, szeptember 6. Szendrey Pál volt városi tanácsjegyző, akit fegyelmi uton elbocsájtottak, a gyermekei sírján agyonlőtte magát. A zsebében levelet találtak, amelyben panasolja, hogy üldözték és elbocsájtása óta nem kapott állást, az utóbbi időben már éhezett is.

Gyula, szeptember 6. Hoffmann Ferenc városi jegyző a nála lakó katonatiszt szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Irást nem hagyott hátra, de fegyelmi vizsgálat alatt állott és alkalmasint ez elől menekült a halálba.

Japan hajók Polában.

Bécs, szeptember 6. A japán hajóhad látogatása alkalmából ma Montecucoli tengernagy ebédet adott, amelyen Lanus sorhajóhadgy a japán császárt, Join japán tengernagy pedig Ferenc Józsefet köszöntötte fel.

Agyonlőtt orosz földbirtokos.

Berlin, szeptember 6. Lodzban hét rabló megtámadta Adamek Tivadar gazdag kereskedőt és földbirtokost. A rablók ezer rubelt követeltek Adamektól és mivel annak fizetését megtagadta, agyonlőtték.

Osztálysorsjáték.

Budapest, szept. 6. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki: 40.000 koronát nyert: 95853. 10.000 koronát nyertek: 7228 48636. 3000 koronát nyertek: 88933 98196 113908. 2000 koronát nyertek: 33292 58297 92150. 1000 koronát nyertek: 21112 36762 44563 500 koronát nyertek: 2866 12768 26848 38995 39670 45996 56345 59122 63918 65638 67437 69920 71842 72072 74816 75309 78192 79384 85261 86366 93098 95460 102814 104327 105452 108321 10914 117072 122471 122775 123074. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Ingtatlanok forgalma.

Móricz Ferenc és neje Kereszturi Erzsébet veszik a debreceni 9813. sz. tjkvben foglalt 1 hold 577 négyszögöl ujosztású földet Sipos Zsuzsanna Papanek Istvánnétól 1088 K 50 fillérért.

Sboler Viklória veszi a debreceni 4562. sz. tjkvben foglalt 306 négyszögöl majorsági földet Lóki Sándortól 1224 K.

Monus András és neje Szabó Zsuzsanna veszik a debreceni 6064. sz. tjkvben foglalt 168 és fél négyszögöl Csapókerthi szőlőt Kovács János és neje Czeglédi Etelkától 1000 koronáért.

Áru- és értéktőzsde.

Szeptember 6.

Budapesti gabonátőzsde.

Változatlan árak mellett elkel 50 kilogrammonként 15.000 mm. buza.

Rozs, tengeri, zab változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet kezdetben gyengén indult, később fedezésekre az összes gabonaneműk javultak és szilárdan zárultak.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza október	1134	1142—1141
Buza április 1908	1184	1194—1193
Rozs októberre	966	970—971
Zab októberre	803	807—808
Tengeri augusztus	—	—
Tengeri szept.	675	674—675
Tengeri május 1908	686	688—689

Boruzs Imrénének a „Zenélő Órához“ címzett hírneves vendéglőjében Homokkert utca 125. szám alatt

a „Vigkedvű faszaltársaság“

Vasárnap este szeptember hó 8-án,

húrka estét

rendez, melyre vendégeket szívesen lát a vendéglős is

Boruzs Imre.

Álki gyönyörű modern uri házat

mesés olosó árban akar venni,

az tekintse meg a Zsédely István és neje tulajdonát képező Vilmos huszár lakotanya közvetlen közelében levő Hadházi ut 22. sz. új házat. Három rendbeli uri lakosztály, száraz lakás. Jövizű kut, nagy udvar. Minden kényelem, Kedvező feltételek. Részletes felvilágosítás nyerhető a

Nagy Lajos Első Debreceni Adásvételeket hirdető és közvetítő irodája Csapó utca 13. sz.

Üzletvezető kerestetik

Helybeli bor- és sör kiméresi üzletbe gyakorlattal bíró fiatal kereskedő vagy kereskedő segéd üzletvezetőnek kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Iskolás fiúk és leányok részére

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kézelők, nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint

Donogán és Somossynál

Debrecen, kistemplombazár.

Bodega átvétel.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a

Deák Ferenc utca 26. sz. alatti

Hirsch-féle bodegát

átvettem, hol egész nap- és éjjel jó magyar konyha, frissen osapoló sör kapható.

Abonánsokat a legjutányosabban elvállalom.

Tisztán kezelt ételekről és italokról gondoskodom. Maradtam tisztelettel

Szilágyi Ferenc bérlő.

„URANUS“

VILLAMOS SZÍNHÁZ
műsora.

Szombat és vasárnap szept. 7 és 8-án.

Mózes élete.

(Bibliai kép.)

Azonkívül a következő újdonságok:

Ferenc József és Vimos császár találkozása Bécsben.

A halász álma

Pillangó vadász

A kiadó lakás

Villamos áram

„Vigyázz!” festve van

Faulhorn panorámája

Francia hadsereg átkelése egy folyón

A harmonikus szerelme

Műsorn kívűl

Mózes élete.

Előadások: Hétköznap este 7 8 9 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholy 5 K. Páholy-ülés 1 K.
L. r. 60 f. II. r. 40 f. III. r. 20 f.

Esetleges műsor változást fentart magának az igazgatóság.

Egy teljesen jó karban levő zongora jutányos árban eladó. Megtekinthető az Uranus villamos színházban, értekezhetni az igazgatóval.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Tisztelettel!

Suchán és Winkler.

Növendék LEÁNY és FIUK részére

alkalmas fehérneműk

Paplanok, Matraczok,

továbbá

Szőnyeg függöny

és

LINOLEUM

óriási választékban

BOSZNAV J. és TSA

cégnél Kossuth utca 5.



kapható pergetett
csemege méz.

1 kilogramm 60 kr.

A hajdumegyei méhészegylet megbízott elárúsítója

Deütsch Lajos

— Debrecen, Plac utca 38. szám alatt. —

A „Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet”
kiváló szép elsőrendű

csemege szőlője

nagyban és kicsinyben,
kosárszámra és kilonként valamint a szövetkezet

összes fajborai

csak egyedül

Váray József kereskedésében kapható

Ismét eladóknak előnyös ár.

— Szállítás postán és vasuton. — 254

Az 1907/8. iskolai évre szükséges
és az összes tanintézetekben használt

iskolai könyvek

ujjonnan valamint használt
teljesen jó állapotban,

legolcsóbb áron,

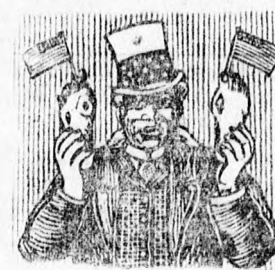
ugyszintén mindennemű iskolai
186 író- és rajzszerek

legelőnyösebben szerezhető: be

ACZEL HENRIK

modern antiquariuma, könyv, papírkereskedésében,
Plac utca 2. A reál. Kistemplommal szemben.

GODDAMI!



végre egy gyorsan
és biztosan ható
tyukszemszer.

Cook & Johnsons

amerikai szab.

TYUKSZEM GYÜRÜI

1 drb. 20 f. 6; drb 1 K.

Postán 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerár-
tárában valamint orvosi drogeriákban stb.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete, bel- és külföldi szövetek,
valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztékú raktára

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő
katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint
magyar, dísz- és viselő ruhákat, papi reverendákat, palástokat és
fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítenek.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egy-
éves önkéntesek

a legelegánsabban, szabály szerint, kiváló olcsó árban felszereltetnek.
Az anyag jó minőségéért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelőseget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálom.

„URSUS“

a legköltehetőbb és szabadalmazott

Borsajtó

felső nyomással három áttélel, acél gerenda szer-
kezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy
darabban kienvelhető. A must vasrészekkel nem érint-
kezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű
kezelés, kevés munkaerővel.

Honi gyártmány. Honi gyártmány.

Szülőszeti, lórászati és pincészeti cikkek, ből,

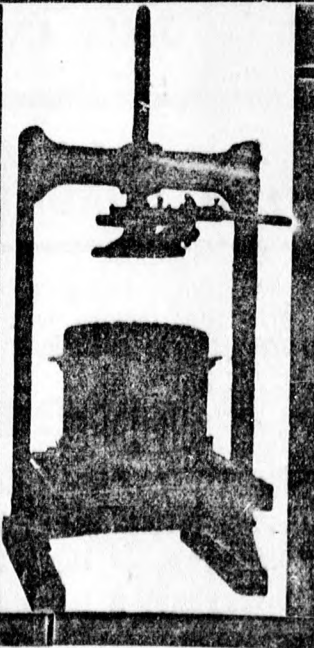
valamint

vadászfegyverkről és vadászati felszerelésekről

képes árlap ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula vaskereskedése,

Debrecen, Plac utca.



Lőpor
áruda.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pentesen válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

EGY jó varrónő csakis uri házakhoz ajánko-
zik. Cim a kiadóban. 3871

DARABOS utca 28. sz. alatt két szobás lakás,
hozzá tartozó helyiségeivel november hó 1-re
kiadó. 3886

KITÜNŐ s gyakorlott tanítónő vizsgára előké-
szít lelemi és polgári növendéket. Cim a ki-
adóban. 3864

KÉT három iskolás gyermek gondos ellátást
kaphat Vörösmarthy utca 12. izr. tisztviselő-
nél. 3860

KÜLÖN BEJÁRATU csinosan buturozott szoba
egy esetleg két ur részére azonnal kiadó.
Kossuth utca 58. ajtó 6. szám.

ÜGYES alj és kézi lányok állandó alkalmazást
nyernekt. Takács Sándorné Kasza utca 7.

URASÁGÓKTOL levetett ruhákat veszek a leg-
magasabb árban. Neumann M. Bádógos utca
2. szám. 2647

ZONGORA órájtutányos arért ad özv. urino
saját lakásán. Cim a kiadóba

HARISNYAKÉTO IPAR VALLALAT. Haris-
nyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás
Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

ELSŐ DEBRECENI Gőzcukorka gyárban Pé-
terfia 62. tanuló fiúk fizetéssel felvétetnek.

DÖRRE cukrászdába egy tanuló felvétetik 3794

BEKE László ur telepéről való kiváló finom
csemege szőlőt Bán Kálmán fűszerüzletében
lehet kapni Egyháztér. 3713

Csemege szőlőt ajánlok kereske-
dők- és maganto-
gyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett.
Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Tele-
fon 294.

HARISNYA KÖTÉST és fejelést jutányos árban
készített, a legjobb szuntartó pamutokból
Márton Gyula rövidáru üzlete Piac utca 9. a
„Bika“ szálloda mellett. 3642

ÓRA JAVÍTÁSOK !!

valamint legszebb és legjobb
órák és ékszerek nagy vá-
lasztékban

Kurián Gyula,
mű-órásnál Debrecen, Piac-
utca 42. sz. Lamprecht palota.

KIADO két szoba, előszoba, konyha, szép ud-
var, jó víz van, Nap utca 5 szám alatt. 3321

HAJ! HAJ! Hajfonatok, parókák, hajbetétek,
coplok, frizettek jutányosan, mindennemű haj-
munkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hat-
van utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

HIVATALNOKNÓ lakást, fűtést, világítást és
takarítást kaphat 12 frtért, tudakozódni a ki-
adóba. 3876

FAMUNKÁHOZ értő munkások állandó alkalm-
mazást nyernekt Blattner Kálmán tüköráru
ipartelepén Vörösmarthy utca 6. 3827

Kereslet.

SEGÉD könyvelő felvétetik Ullmann Salamon
fűszer nagykereskedésében Piac utca 81 3832

VARRO leányok és szabó segédek felvétetnek
Rózsa Ignácznál Kistemplombazar. 3874

NÉMET benne, intelligens családhoz, 6 éves
fiúskához felvétetik Rakóczy utca 15. 3870

FIATAL borbély segéd felvétetik Szalai Csapó
utca 88. 3861

EGY tanuló Nánássy Lajos vaskereskedésében
felvétetik Csapó utca 4. 3874

KERESEK egy nőt 25 évtől 35 évesig, a ki
németül is beszél, házvezetőnőül. Cime meg-
tudható Turai Farkas irodájában. 3882

KÉNYELMES mellékfoglalkozás. Keresztény,
intelligens ember, ki a német nyelvet tökéle-
tesen bírja, fordítási munkára keresetetik. Aján-
latok „Fordítás“ jellegével, igények megjelölé-
sével a kiadóba kéretnek. 3877

CSIZMADIA segéd állandóan 3 korona darab-
szám mellett felvétetnek. Tóth Ferenc, Tisza-
palota. 3878

EGY elárúsító leány felvétetik Rosenberg Emil
bazar üzletébe Bankpalota.

PENZBESZÉDŐ keresztény, ovadékköpes, kereskedel-
mielg képzett, jó írással felvétetik. Generali főügy-
nökség Piac utca 30.

KERESEK egy vadász kutyát magvételre. Harth
Piac utca 34.

KISS Pál fűszerüzletébe Hajduszoboszlón egy
jó családból való fiu tanuló felvétetik. 3845

NÉGY polgári végzet izr. nevelőnő keresztik
IV. elemista leánykához pusztára, értekezni
lehet Kellerné Széchenyi-utca 25. 3881

EGY takarítónő, ki szobaleányi teendőkből jár-
tas és parkett vikszeléshez ért, felvétetik Szé-
chenyi utca 39. keresztépület. 3880

Eladás.

BOLDOFFALVAI utca 2. számú sarokház csa-
ládi körülmények miatt eladó. 3859

HOMOK utca 105. számú ház előnyös feltéte-
lekkel sürgősen eladó, értekezni ugyanot. 3873

EGY jó karban levő fél éves „Alfa“ kerékpár
jutányos árban eladó. Wittman Gyula. Ujfe-
nértő. 3872

A VÁGÓHID közeli 18 hold föld tanyával
együtt kiadó esetleg eladó, értekezni lehet a
Varad utcai sorompónál. 3858

HAT öles göré, szétszedhető magtár 100 mázsa
szemes tengeri befeler Ujkert II. járás 19. sz.
eladó. 3856

3 darab modern cserépkályha eladó, megnéz-
hető Hunyadi utca 22. Panónia kávéház, ér-
tekezhetni Piac utca 34. Kiss Ignácznál 3841

Jókai utca 3. sz.

igen szép és új sarokház, a tulajdonos
másnemű elfoglaltsága miatt jutányos ár-
ban eladó. Van rajta fűszerüzlet, kü ön
koresma helyiséggel, több rendbeli lak-
osztályival. Ara 11 ezer frt. Bővebb fel-
világosítás nyerhető a Nagy Lajos adás-
vételeket hirdető irodájában Csapó-u. 13.

Boroshordók

és nyomókádak

használt nagyobb mennyiségben eladó

Péterfia-u. 76. — Telefon 43.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam
bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegánsabb kivitelben
és és igen jutányos árban készülnek

egyenruhák.

Minden megrendelt egyenruháért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállalok

Ugyancsak kitűnő lovagió (britses) nadrágokat valódi angol sza-
bás szerint készítek. — Ugyisint polgári öltönyöket valamint
dizsmagyar öltönyöket a legelegánsabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel

KISZEL SÁNDOR

katonai- és polgári szabó. Elsőrendű
katonai felszerelési cikkek raktára.
Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

Ünnepi fonott kalácsot, (barches)

előjegyzésre elfogad az Orosházi sütőde.

Ajánl: **kitűnő csemege szállít.**
(Kalács Vasárnap d. u. is kapható Simonffy
utcai bérház)

Házeladás.

Üzletnek kiválóan alkalmas, két
utcára nyílik. Vétel ára 25 ezer
kor., ebből azonban csak 5 ezer
kor. fizetendő a vételnél. Husz
ezer kor. teher van rajta. Cim a
kiadóhivatalba.

2901—1907. kig. sz.

Árverési hirdetmény.

Técső korona város tulajdonát
tevő a mai kor igényeinek megfe-
lelően épülő „Korona“ vendéglő (6)
hat egymást követő évre, a város-
háza tanácsstermében tartandó nyil-
vános árverésen 1907. október hó
1-én kezdődő érvénnyel, 1907. évi
szeptember 26-án d. e. 10 órakor
haszonbérbe jadtik.

Az árverés szó- és írásbeli.

Kikiáltási ár 5600 kor. amely-
nek 10%-a az árverés megkezdése
előtt bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a jegyzői
irodában, hivatalos órák alatt meg-
tekinthetők.

Técsőn, 1907. aug. 30.

Patkós József,
jegyző.

Baló Bálint,
városi főbíró.

Veres utca 13. sz. ház

családi körülmények miatt jutányos árban
megvehető

Ilyen kedvező vétel ritkán kínálkozik.
Bővebb felvilágosítás szerezhető a Nagy
Lajos adásvételeket hirdető irodájában.
Csapó utca 13. szám. 260